

اوروم استرول

کیت دانلن

(دائرة المعارف بریتانیکا)

# فلسفہء تحلیلی

نشر نگاه معاصر

ترجمہ ی

عقیل فولادی

## فهرست

۷	.....	مقدمه
۹	.....	ماهیت فلسفه تحلیلی
۱۰	.....	سنت تجربه‌گرایانه
۱۲	.....	نقش منطق نمادی
۱۵	.....	تاریخچه فلسفه تحلیلی
۱۵	.....	طغیان علیه ایدئالیسم
۱۶	.....	مور و راسل
۱۷	.....	جورج ادوارد مور
۲۰	.....	برتراند راسل
۲۴	.....	اتمیسم منطقی
۲۶	.....	پوزیتیویسم منطقی
۲۹	.....	ویتگنشتاین متأخر
۳۰	.....	زبان و پیروی از قاعده
۳۳	.....	رابطه رویدادهای ذهنی و فیزیکی
۳۵	.....	کارکرد «درمانگرانه» فلسفه
۳۷	.....	گرایش‌های متأخر در انگلستان و ایالات متحده
۳۷	.....	ویتگنشتاینی‌ها
۳۸	.....	فلسفه زبان روزمره
۴۱	.....	کوااین
۴۵	.....	فلسفه تحلیلی امروزه

نظریه ارجاع ..... ۴۵  
 نظریه ذهن ..... ۴۹  
 نظریه اینهمانی ..... ۴۹  
 کارکردگرایی ..... ۵۰  
 ماده‌گرایی حذف‌گرایانه ..... ۵۳

### مقدمه

فلسفه تحلیلی، که فلسفه‌ی زبانی<sup>۱</sup> نیز نامیده می‌شود، مجموعه‌ی کمابیش مرتبطی از رویکردها به مسائل فلسفی است، که در فلسفه‌ی انگلیسی-امریکایی از اوایل قرن بیستم غالب بوده است، و تأکید آن بر پژوهش زبان و تحلیل منطقی مفاهیم است. هرچند بیشتر کارها در فلسفه‌ی تحلیلی در بریتانیای کبیر و ایالات متحده‌ی آمریکا انجام شده است، یاریگری‌های مهمی نیز در کشورهای دیگر انجام شده است؛ به ویژه در استرالیا و نیوزیلند و کشورهای اسکاندیناوی.

## ماهیت فلسفه تحلیلی

فیلسوفان تحلیلی، پژوهش‌های مفهومی‌ای را هدایت می‌کنند که علی‌الخصوص، هرچند نه همیشه، متضمن پژوهش‌هایی است درباره‌ی زبانی که مفاهیم مفروض با آن بیان می‌شوند یا می‌توانند بیان شوند. مثلاً، براساس یک سنت در فلسفه تحلیلی (که گهگاه با صورت‌گرایی<sup>۱</sup> بدان اشاره می‌شود)، تعریف یک مفهوم می‌تواند با آشکارسازی زیرساخت‌های منطقی، یا «صور منطقی»<sup>۲</sup> جملات به‌کاررفته برای بیان آن، تعیین شود. ارائه واضح این ساختارها در زبان منطق نمادی جدید، بدین سان اندیشه صورت‌گرایان، استنتاج‌های منطقاً روا برای چنان جملاتی را و [استنتاج‌های منطقاً روا] از آنها را روشن می‌سازد و از این رهگذر، مرزهای منطقی مفهوم در دست مطالعه استوار می‌شود. سنت دیگر، که گهگاه با ناصورت‌گرایی<sup>۲</sup> بدان اشاره می‌شود، مشابهتاً به جملاتی عطف توجه کرده است که مفهوم در آنها بیان می‌شود ولی در عوض، بر کاربردهای گوناگون‌شان در زبان عادی و موقعیت‌های روزمره، تأکید می‌شود؛ یعنی این عقیده [= ایده] که با ملاحظه اینکه چگونه ویژگی‌های گوناگون مفهوم عملاً در گفتار و کردار مردم بازنموده می‌شوند، آن مفهوم را

1. formalism

2. informalism